

ČRNO *na* BELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠT. 1 »LJUDSKA PRAVICA«

BOLJŠE SINDIKALNO DELO — NAŠA PEREČA NALOGA

Kaj nas uči letošnji občni zbor? Že nekaj let govorimo, da je treba napraviti temeljit prelom v našem sindikalnem delu. Redni letni občni zbori sindikalne podružnice bi naj bili prelomnica med starim in novim — začetek uspešnejšega, živahnejšega in smotrnejšega sindikalnega dela. Naš delovni kolektiv bi se naj tudi s svojim sindikalnim delom uvrstil med najboljše kolektive, kakor se je že s svojimi proizvodnimi uspehi. Naš letošnji občni zbor pa je pokazal, da smo zaman napovedovali preiom. Čeprav ni mogoče zanikati nekaterih uspehov na sindikalnem področju, je občni zbor vendar izzvenel tako, kakor da je zavladala splošna nezadovoljnost zaradi dosedanjega sindikalnega dela. Še huje pa je bilo, da smo na sindikalno delo začeli gledati tako, kakor da podcenjujemo sindikat in se ne zavedamo njegove vloge v naši novi družbi. Vedno bolj se je čutila pasivizacija med članstvom, funkcionarji pa so videli v svojih nalogah več ali manj težko, neprijetno breme. Oglejmo si zdaj naslednje poročilo o našem letošnjem občnem zboru, da si bomo jasneje zastavili naloge ter bolj živo spoznali: Naša najbolj pereča naloga je — boljše sindikalno delo!

IZ PREDSEDNIŠKEGA POROČILA

Po uvodnih formalnostih, izvolitvi delovnega predsedstva (Goslar, Paradiž, Karmelj, Gašperlin in Meršol), kandidacijske in volivne komisije so sledila poročila upravnega odbora. Najprej je poročal predsednik Jože Urbančič.

Predvsem se je dotaknil političnih dogodkov in spregovoril o pogojih, v kakršnih je naš delovni kolektiv lani izpolnjeval svoje naloge. Zaradi inform birojevske gospodarske blokade je tudi delavstvo grafične industrije moralo premagovati hude težave med izpolnjevanjem planskih nalog. Naš delovni kolektiv se je pridružil številnim kolektivom po državi ki so lani borbeno izpolnjevali planske naloge in se borili za večjo storilnost. Po pobudah partijske in sindikalne organizacije smo mobilizirali članstvo, ki je z razumevanjem prevzelo svoje naloge in jih častno izpolnjevalo. Na lanskem občnem zboru je naš kolektiv sprejel obveznosti za novo leto. Te obveznosti je v proizvodnji izpolnil, ne pa tudi v sindikalnem delu.

Obveznost, da je nujno organizirati grupe in komisije, je upravni odbor izpolnil takoj v začetku leta. Kljub temu pa delo sindikata ni bilo zadovoljivo. Čeprav je imel upravni odbor že splošna teža ve s posameznimi komisijami, kar pa bi ne smelo biti vzrok, da delo komisij ni bilo uspešno. Če bi komisijam ves upravni odbor pravočasno priskočil na pomoč, jim nakazoval delo in jih kontroliral, bi mogli zdaj prikazati sindikat v takšni luči in na višini, na kakršni je naš kolektiv v proizvodnji.

Nikakor ne morem reči — je naglasil tov. Urbančič — da je sedanji upravni

odbor storil prav vse, kar bi mogel, zlasti še, ker so bili v njem funkcionarji, ki delajo že več let v sindikatu. Seje so bile vse preveč dolgotrajne, mnogo se je razpravljalo, do sklepov, na podlagi katerih bi upravni odbor moral dati navodila grupam, pa je le redko prišlo. Marsikatera seja je odpadla, ker ni bila navzoča niti polovica članov upravnega odbora, večina sej pa se je začela s polurno ali celo z enourno zamudo, ker posamezni člani niso prihajali redno na seja. To je vplivalo, da delo sindikata ni bilo zadovoljivo. Nadzorni odbor je slabo obiskoval seja upravnega odbora, na seja je večinoma prihajal samo en član, vedno eden in isti.

Končno se je predsednik zahvalil kolektivu za prizadevanja, da je kolektiv dosegel uspehe v borbi za izpolnitev planskih nalog. Potrebno je, da tudi letos vložimo vse sile za čim prejšnjo izpolnitev plana. Čeprav je naš kolektiv eden prvih v Sloveniji, se s tem ne moremo zadovoljiti. Delo je treba zboljšati in še boljše organizirati, da bomo naredili čim več in čim lažje delali. To pa bomo dosegli, če bomo študirali, obiskovali sindikalne študijske krožke in če se bomo strokovno izpopolnjevali. Zavedati se moramo, da naši narodi igrajo zgodovinsko vlogo med graditvijo socializma pri nas in da ves svet spremlja borbo naše domovine ter občuduje uspehe, ki jih dosegamo na kulturnem, gospodarskem in političnem področju.

NEKAJ UGOTOVITEV IZ TAJNIŠKEGA POROČILA

Dosedanji tajnik Fr. Svetic je podal kratek pregled celotnega sindikalnega dela po komisijah. Pri tem se je predvsem opiral na podatke, ki so bili že objavljeni.

Splošno je naglasil, da si je upravni odbor zastavil nalogo, pritegniti k sindikalnemu delu čim več članov. Zato je sklenil prenesti težišče dela na grupne aktivne. Sklep so izpolnili, vendar ne zadovoljivo. Grupni aktivni so bili vse leto več ali manj pasivni. Eden vzrokov je nedvomno, da predsedniki komisij niso redno sklicevali sestankov s svojimi referenti po oddelkih. Upravni odbor se je na svojih sejah vse preveč spuščal v podrobnosti, namesto da bi dal predsednikom komisij konkretne naloge in potem kontroliral izpolnjevanje sklepov. Upravni odbor je prav tako nudil premalo pomoči grupnim poverjenikom.

O delu komisije za tarifo in tekmovanje je med drugim dejal: Čeprav delo komisije ni bilo smotno in stalno — značaj njenega dela je bil kampanjski — je kolektiv dosegel v proizvodnji zelo lepe uspehe. Kolektiv je do konca leta presegel letni plan za 29,5%, čeprav je moral premagovati velike težave, ker inform birojevske države niso pošiljale materiala. V prvem polletju je naš kolektiv prvi v Sloveniji izpolnil polletni plan. Zato je prejel prehodno republiško zastavo.

Delo komisije za kulturo in prosveto je ocenil, češ da je dosegla precejšen razmah. Posebej je naglasil ustanovitev orkestra. Mnogo bo tudi pripomoglo ozvočenje, da bo delo vsega sindikata uspešnejše; komisija ima zasluge, da smo dobili napravo. Vse leto pa se je kazalo, da tudi za delo te komisije ni bilo pravega načrta. Premalo skrbi je komisija posvečala rdečemu kotičku. »Črno na belem« je imelo premajhen krog sodelavcev.

Komisiji za socialno zaščito in zaščito dela sta pokazali skrb za naše članstvo. Največji uspeh je bil, da smo ob sodelovanju vodstva podjetja odprli počitniški dom v Lovranu. Delovna zaščita je usmerila svoje delo predvsem na izboljšanje higijene. Priredila je tečaj za prvo pomoč. Skrbela je za izpopolnjevanje obratne ambulante. Vsi njeni člani so obiskovali seminar pri krajevnem odboru, da so se dobro seznanili s svojimi nalogami.

O komisiji za preskrbo ni mnogo povedal tudi tajnik, čeprav ta komisija ni edina objavila svojega poročila v našem glasilu. Tajnik je dejal, da ta komisija ni opravila svoje naloge in da je bila doigo brez predsednika. V njenem okviru je bila največja akcija sečnja drv. Komisija ni znala svojega dela pravilno organizirati. Vse preveč se je spuščala v malenkostno nakupovanje in razdeljevanje, namesto da bi organizirala dobavo, razdelitev pa prepustila referentom za preskrbo po oddelkih.

Tajnik je še govoril o komisiji za fizikulturo in jo pohvalil kot najdelavnejšo in o komisiji za racionalizacije in izume. Slaba stran te komisije je bila, da je imela prelabo povezavo z oddelki.

Končno je tajnik še omenil, da je naš kolektiv lani opravil 19.273 prostovoljnih delovnih ur ali približno 3000 več kakor predlanskim. — Deja mladine ni ocenil; ugotovil je, da je bila povezava med mladinsko organizacijo in sindikalnimi organi zelo rahla.

Tovarišica M. Albreht je na občnem zboru ponovila blagajniško poročilo, ki je bilo že objavljeno. Pozneje med razpravo je podal nekaj pojasnil k poročilu tov. Fr. Metlar. V imenu nadzornega odbora je poročal tov. Ivo Meriak, ne da bi izpolnili poročilo, ki je bilo objavljeno v našem glasilu. Predlagal je, naj občni zbor glasuje za razrešnico upravnemu odboru.

VEČ GRAJE KAKOR HVALE

V razpravi smo slišali o našem sindikalnem delu več graje kakor pohvale. Prvi je govoril o lanskem našem sindikalnem delu tov. J. Paradiž. Ugotovil je, da je bil glavni vzrok lanskih neuspehov nenačrtnost dela upravnega odbora. Zato je predlagal za nadaljnje delo letos: sestaviti je treba dober perspektivni in kratkoročni operativni plan, upoštevati je treba mnenje vsega članstva; skrbeti je treba, da bo povezava

med upravnim odborom in grupami popolna; upravni odbor se naj zanima za življenje naših ljudi, predvsem tistih, ki delajo nadure; nedelavne funkcionarje je treba takoj ožigosati po zvočnikih, v našem glasilu in na množičnih sestankih.

Tov. J. Zupančič se je kot drugi govornik v celoti pridružil tov. Paradižu. Sam se je dotaknil sindikalnega dela v luči konkretnih primerov. Dejal je med drugim: Iz poročil smo slišali, da je naš delovni kolektiv med najboljšimi v Sloveniji in v državi. To drži, če upoštevamo, da je naše podjetje tisto, ki ima v grafični industriji celo vrsto udarnikov in celo racionalizatorjev. Na izdelke, kakršne daje naše podjetje, bi mogla biti ponosna marsikatera država. Omenim naj samo revijo »Jugoslavijo«, ki gre v tujino v štirih jezikih in ki je nanjo naše podjetje res lahko ponosno. Ko vidimo tako razveseljive delovne uspehe, pa moramo na drugi strani ugotoviti, da je sindikalno deo v tako vzornem podjetju skoraj spalo.

Res je bilo na področju kulturnoprosvetne komisije nekaj predavanj, ki pa so bila slabo pripravljena. Mnogo krivde leži na tovariših, ki so to delo prevzeli, pa bodisi zaradi prezaposlenosti ali komodnosti tej nalogi niso bili kos. Mnogo krivde pa leži tudi na članstvu samem. V študijskih krožkih po grupah je bil odziv članstva še kolikor toliko zadovoljiv, člani pa niso pokazali dovolj zanimanja za študij. Na literarnem večeru pa se je še bolj pokazalo, kako malo zanimanja je pri nas za kulturno delo, tako da smo se morali zaradi premajhne udeležbe preseliti iz sindikalne dvorane v manjšo sobo. Da delo v sindikatu ni zadovoljivejše, smo krivi vsi. Naše podjetje bi moralo biti zgled ne samo po strokovnem delu, temveč tudi po sindikalnem in političnem.

Tov. Zupančič je navedel nekaj primerov, kako bi mogel naš sindikat doseči lepše uspehe, n. pr. na področju kulturno-prosvetne komisije in preskrbe.

Tov. Dornik se je dotaknil vprašanja, zakaj delo sindikalnih grup ni bilo uspešnejše. Grupe niso imele pravega usmerjevalca, kar je bil upravni odbor šibek in je včasih popustil. Grupni poverjeniki niso bili dovolj tesno povezani s člani. Grupni aktivni se niso dovolj pogosto sestajali.

Tov. B. Sintič je grajal delo tekmovalne komisije. Dejal je, da so tekmovanja šla mimo nje. Tekmovanja so bila organizirana po operativni ali kakšni drugi liniji. Mimo komisije je bilo prirejenih tudi nekaj tekmovanj za večjo storilnost, ki so rodila lepe uspehe. Toda izkušnja teh tekmovanj niso uporabili, kolikor pa so jih, to ni bila zasluga sindikata. Komisija je bila nedelavna tudi pri tarifnih vprašanjih. Kategorizacija delovnih mest gre še vedno včasih na škodo podjetja, drugič pa na škodo delavcev. Za nedelavnost komisije ni opravičila, ker je uživala dovolj pomoči.

Tov. Bukovac se je dotaknil sodelovanja partijske in sindikalne organizacije.

Tov. Hvastja je opozoril na delovne razmere v klišarni. Za ventilacijo prosijo že leta zaman. V oddelku je zelo slab zrak. Prosil je novega predsednika komisije za delovno zaščito, naj vzame to v pretres. Tudi tov. Šturm je grajal nehigienske razmere v strojni stavnici.

Tov. Možina je pojasnil delo komisije za zaščito dela in ugotovil, da je bila tudi v preteklem letu budna in delavna. Skušala je pravilno nakazovati probleme, ki sta se jih dotaknila prejšnja govornika, kar je razvidno že iz samega de-

lovnega plana, ki ga je komisija sestavila v začetku leta. Pač pa je upravni odbor med borbo za večjo storilnost posvečal premalo pozornosti higieni in tehnični zaščiti ter ni nudil upravi podjetja podpore, kakor bi ji moral. Nioga bodočega upravnega odbora bodi, naj med izpolnjevanjem organizacije stalnega tekmovanja, ki je najuspešnejši način borbe za plan, ne pozabi, da se je treba hkrati boriti za izboljšanje delovnih pogojev, pri čemer je delovna zaščita ena pomembnih in stalnih nalog pri graditvi socializma.

V imenu centralne uprave grafičarjev in KOZ je zbor pozdravil tov. Pelicon. Naglasil je, da je prav grafična industrija med prvimi in z največjim presegom lani izpolnila svoj plan — v zveznem merilu za 129% in v republiškem za 122%. Storilnost naših grafičnih podjetij se je povečala za 7,5%. Če upoštevamo, da so kolektivi pomagali tudi na drugih delovnih toriščih (sečnja, premogovniki), je ta odstotek dejansko še večji. Pred nami so zdaj velike naloge. Našim množicam je treba dati še mnogo knjig. Za to je treba utrditi sindikalno organizacijo. Paziti je treba, da se pri volitvah ne bo ponovila napaka, da bi volili funkcionarje, ki bi zaradi svojega strokovnega dela ne mogli opravljati sindikalnega. Utrditi je treba sindikalne grupe, poverjeniki pa se naj sestajajo tudi z upravnim odborom. Podružnica se je premalo zanimala za proizvodna tekmovanja. Komisije je treba utrditi in seznaniti z njihovimi nalogami, članom pa dajati naloge. Če bomo naloge šablonsko reševali, pač ne bo uspehov. Zelo pomembna je tekmovalna komisija, ki mora letos stalno seznanjati članstvo s proizvodnimi uspehi. Uprava podjetja mora nuditi vsestransko pomoč pri uvajanju norm. S sodelovanjem sindikalne organizacije in uprave podjetja je treba iskati načine za uvedbo brigadnega sistema, ki bo porok za večjo storilnost. Zdaj je pomembno tudi vprašanje socialnega zavarovanja. Sprejet je bil že novi zakon. Komisija ga mora dobro proučiti in seznaniti z njim članstvo po grupnih poverjenikih. Pomembna pa je tudi komisija za preskrbo. Napačno je, da podružnica ni imela referenta. Glede kulturnoprosvetnega dela je treba pripomniti, da kljub ozvočenju ne smemo pozabiti na individualno propagando. Kar pa zadeva študij, ni to monopol kulturnoprosvetnega dela, ampak celotnega upravnega odbora, ki se mora dobro seznaniti z ideološko-političnim delom.

Zastopnik KSS je kolektivu čestital k lepim delovnim uspehom v strokovnem delu. O sindikalnem delu pa kaže občni zbor žalostno sliko. Občni zbor se je začel z enourno zamudo. Grajal je razne napake, ki jih je odkril iz razprave. Dotaknil se je tudi vprašanja miadine v sindikatu.

Po razpravi so zborovalci glasovali za razrešnico upravnemu odboru. Sledile so volitve upravnega in nadzornega odbora. Kandidacijska komisija je sestavila listo ter predlagala za upravni odbor naslednje tovariše: Možina, Goslar, Kislinger, Bradač, Skalar, Beranek, Gašperlin, Januš, Ivančič in Groboljšek. Za nadzorni odbor pa je predlagala tovariše: Paradiž, Merlaka in Aljančiča. Kandidat za delavskega inšpektorja je bil Gašperlin, njegov namestnik pa Aljančič, za tovariško sodišče Brajnik in namestnik Pukl. Hkrati so bili predlagani delegati za krajevni odbor sindikata: Možina, Goslar, Črnologar, Bradač, Skalar, Beranek, Gašperlin, Januš, Ivančič, Groboljšek, Paradiž, Merlak, Aljančič,

Čeč, Pristov, Neuman, Vrečar, Vrhuuc, Štrukelj in Hvastja.

Na občnem zboru smo sprejeli tudi resolucije, ki smo jih odposlali Centralnemu komiteju KPS, centralnemu odboru Sindikata delavcev in nameščencev grafične industrije Jugoslavije in KSS. V resolucijah smo se med drugim zavezali, da bo naš kolektiv izpolnil letošnji proizvodni plan do 29. novembra.

Končno smo sprejeli skiepe kot smernice za delo bodočega upravnega odbora: Stalna metoda za nadaljnji razvoj socialističnega tekmovanja mora biti nenehna, sistematična borba za večjo storilnost vseh naših oddelkov;

skrbeti je treba za nadaljnji množični razvoj udarništva, racionalizatorstva in novatorstva kot najnaprednejšega gibanja za večjo storilnost, pri tem se je treba boriti proti birokratskemu izpolnjevanju predpisov ob razglaševanju udarnikov in dajanju priznanja novatorjem in racionalizatorjem;

v prizadevanju za izboljšanje organizacije dela je treba utrditi in izpolnjevati brigadni delovni način;

z borbo za večjo storilnost in znižanje polne lastne cene mora biti združen boj za čim večjo kakovost dela in izdelkov;

vodstvu podjetja je treba pomagati pri uvajanju realnih norm tako, da se uvedejo tehnične norme povsod, kjer so za to dani pogoji;

vso pozornost je treba posvečati higieni in tehnični delovni zaščiti;

vso skrb je treba posvetiti redni in učinkoviti preskrbi in doslednemu izpolnjevanju ter uveljavljanju delovne zakonodaje;

upravni odbor podružnice mora nenehno skrbeti za čim boljše povezavo z grupami;

za izpolnitev teh nalog je potrebna čimprejšnja organizacijska komisija.

Naslednji dan je bil razglašen izid volitev. Izvoljeni so bili vsi predlagani kandidati.

Naš delavski svet

Dne 26. januarja so bile v našem podjetju volitve v delavski svet. Ker smo pred tem opravili temeljite priprave, je dnevni red hitro potekal. Po vseh oddelkih so bili pred tem grupni sestanki, na katerih je bil razložen pomen volitev delavskega sveta, hkrati so pa tudi oddelki postavili svoje kandidate.

Za vsak oddelk je bilo naprej določeno, koliko mest zaseda v svetu. To je določil upravni odbor sindikalne podružnice sorazmerno po številu članstva v oddelkih.

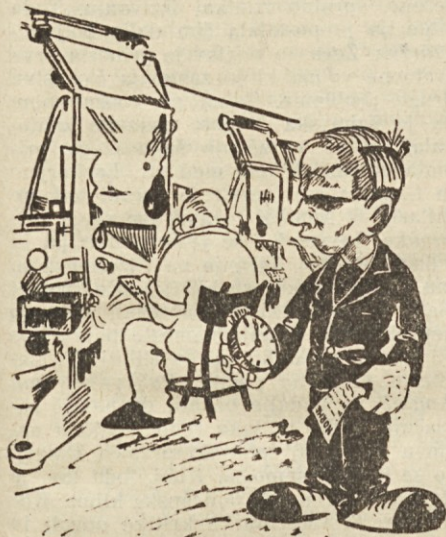
Na samem zborovanju je zastopnik KOZ-a tov. Pelicon ponovno na kratko obrazložil pomen delavskega sveta, naker so sledile volitve. Izvoljeni so bili naslednji tovariši:

1. Hvastja Franc, 2. Ivančič Vladimir, 3. Hartman Alojz, 4. Tiker Avgust, 5. Leskovic Rudolf, 6. Premru Ferdinand, 7. Burkelje Alojz, 8. Vilhar Matija, 9. Povše Marija, 10. Trontelj Franc, 11. Januš Franeka, 12. Beranek Riko, 13. Pristov Jože, 14. Hvale Maks. Poleg izvoljenih tovarišev pa pride avtomatično v delavski svet še tov. Ilovkar Viktor kot direktor podjetja.

Na svoji prvi seji si je delavski svet izbral za predsednika tov. R. Beraneka, za tajnika pa tov. Matijo Vilharja.

Uvedba tehničnih norm v strojni stavnici in knjigotisku

Uvedba tehničnih norm v dveh oddelkih naše tiskarne je vzbudila nekoliko nezadovoljnosti, vendar pa tehnične norme niso tako strašilo, kakor nekateri mislijo. Bistvo tehnične norme je v tem, da se za vsako operacijo dela postavi pravilna norma dela z merjenjem. Ni pa to še vse. Tehnična norma določa predvsem boljšo organizacijo dela in odpravo vseh nepravilnosti v proizvodnji, ki so se pojavljale do sedaj, dobro pripravljeno delovno mesto in orodje. Delavec mora dobiti točna navodila in med delom mora odpasti vsako povpraševanje, tako da je mogoče delo opravljati neprekinjeno, mirno in enakomerno.

O tako preciznih tehničnih normah, kakršne imajo druge industrijske stroke, v grafični industriji pač ne moremo govoriti, ker ima naša industrija razne specifičnosti, ki jih druge panoge nimajo, vendar nam bodo te norme za naše pogoje ustrezale. Pri marsikaterem delu se bo morala kakšna norma morda nekoliko popraviti navzdol, ker dosedanje norme določajo dobro organizacijo in dober material, kar pa je v nekaterih primerih nemogoče doseči, v glavnem pa pri teh normah pod istimi delovnimi pogoji ne more priti do kake bistvene spremembe.

Tehnične norme so določene na osnovi povprečne storilnosti med udarnikom in povprečnim delavcem. Udarnik bo še lahko naprej izpolnjeval vse pogoje za udarnika, ker pri tehničnih normah delavec že doseže pogoje za udarnika, če svojo normo dela presega povprečno na mesec za 10% in ima pri tem predpisano število ur po normi in njegovi izdelki dosežejo predpisano kvaliteto, povprečen delavec, pa bo moral nekoliko več storiti, če bo hotel doseči normo. To pravilo ne velja samo za tehnično normo, temveč tudi za izkustvene in statistične norme. Marsikom se bo zdelo to pravilo krivično, pa ni tako. Kar kažejo tri dejstva, zelo važna pri graditvi socializma. Vsak povprečen delavec ima ravno toliko časa za pripravo delovnega mesta kakor pa udarnik in si lahko tudi tako dobro pripravi svoje delovno mesto oziroma stroj, da med delom nima nepotrebnih zastojev. V tem pogledu sta si z udarnikom popolnoma enaka. Delavec, ki dela po normah, ima večjo plačo, kakor pa izven norme, zato je tudi dolžan več storiti. Kot tretji argument, ki pa je ravno tako važen je, da zdaj ne delamo za posamezne kapitaliste kakor nekdanj, temveč za skupnost, to je za sebe in smo zaradi tega tudi dolžni več storiti kakor poprej.

Kakor je že uvodoma omenjeno, tehnične norme zahtevajo brezhibno organizacijo dela, zaradi tega se mora z uvedbo tehničnih norm dvigniti storilnost, morajo pa delavcu olajšati delo na račun boljše organizacije; z dvigom storilnosti se bo pa hkrati dvignil življenjski standard, kar najbolj jasno dokazuje najnovejši zakon o socialnem zavarovanju.

Še eno veliko vlogo igrajo tehnične norme: odpraviti morajo uravnilovko, ki se je po zadnji sistematizaciji že precej

NA PRVI SEJI KOMISIJE ZA TARIFO IN TEKMOVANJE

V petek popoldne smo se spustili po strmih in vijugastih stopnicah v tehnično pisarno tiskarne. Nekateri so prišli prej, nekateri pozneje; zbrali smo se vsi razen referenta sindikalne grupe »Kmečkega glasa« k prvemu zasedanju komisije za tarifo in tekmovanje.

Referent za tarifo in tekmovanje pri upravnem odboru podružnice, tovariš Marjan Skalar, je vodil sestanek. Najprej se je konstituiral ožji tarifni tekmovalni odbor, sestavljen iz petih članov, ki bodo odgovarjali za posamezna delovna področja. Po sestavi ožjega odbora pa se je začela več ali manj živahna debata o dolžnostih posameznih referentov, o tekmovanju, normah itd. Tovariš Paradiž je obrazložil, v kakšnem smislu bomo tekmovali za prosiavo volitev zvezne Ljudske skupščine. Ker tiskarskega dela ne poznam v podrobnostih, sem razumel, da bo tekmovanje v posameznih oddelkih teklo tako, da se bo vsak oddelek boril za čim hitrejšo izpolnitev svojih del, za katera bodo predpisani normativi. Več pa boste zvedeli od svojih referentov za tekmovanje. Nedvomno vas bo na tekmovanje tudi opozoril glas iz zvočnika.

Med drugim je bilo tudi govora o prostovoljnem delu. Ni treba govoriti, kako važno je prostovoljno delo za čim hitrejšo graditev stanovanj, cest in druga

del. Tovariš Paradiž je pripomnil, naj grupe zberejo obveznosti posameznikov za prostovoljno delo do 25. t. m. in jih oddajo referentom za tekmovanje oziroma jih pošljejo referenti za tekmovanje pri podružnici tov. Skalarju. Pri tej točki je v presenečenje (vsaj moje, mislim pa, da tudi drugih) referent za tekmovanje iz ročne stavnice potegnil iz žepa kos papirja, popisano z imeni in obveznostmi za prostovoljno delo. V ročni stavnici so sindikalni člani obljubili, da bodo opravili 700 ur prostovoljnega dela. Kakor je bilo videti, so prehiteli vse druge, ker pač nihče izmed referentov še ni prišel z obveznostmi na dan. Grupa ročne stavnice nam je lahko zgled pri sprejemanju obveznosti za prostovoljno delo.

Informativni sestanek, kakor ga je referent tov. Skalar imenoval, je bil s tem zaključen. Če se bomo redno vsak mesec sestajali, kakor smo na sestanku sklenili, in obravnavali vse važne stvari, ki so v zvezi s tekmovanjem, tarifno politiko, vzgojo strokovnega kadra in podobnim, bo tekmovanje letos nedvomno rodilo prav takšne uspehe v produkciji kakor lani, če ne še boljše. Vsekakor pa bodo lepši uspehi v sindikalnem delu, ki tudi nanese z dobro evidenco, poročili in podobnim nekaj točk h končnemu uspehu.

—dp—

Rdeči ali mrzli kotiček?

Uboga sirota, tako je osamljen, da... Kdo neki? Naš rdeči kotiček. Ob njegovem rojstvu mu je bilo tako trdno obljubljeno, da mu ne bo nikdar dolg čas. Tudi sam je bil o tem prepričan, ko je dobil radio, šah, knjiznico in še »marjanco«. Toda to so bile samo obljube, ki so le nekaj časa delno držale. »In zdaj vse minulo je«; rdeči kotiček je spoznal, da je bil prevelik optimist, optimisti pa v našem kolektivu, posebno pa pri mladini, vedno »kratko potegnajo«. Na mize in stole je začel legati prah, diplome in razne trofeje našega fizkulturega aktiva pa prepletati pajčevina in rdeči kotiček se je pogreznil v spanje pravičnega. Edini znak njegovega življenja je radijski aparat, ki po zvočniku veča ali pa tudi manjša, kakor pač nanese »apetit abonentom v restavraciji«.

Zgodilo se je, da je bil v rdečem kotičku študijski sestanek. Stopil sem v prvo sobo v prijetnem pričakovanju, da si bom vsaj v rdečem kotičku ogrel premrzle ude. Groza! Namesto v rdeči kotiček sem prišel v Sibirijo — »mrzli kotiček«. Stopil sem v drugo sobo, pa sem našel na severnem tečaju: mraz in šestmesečna tema sta me obdajala, manjkal je edino severni sij. Na steni pri vratih v pisarno restavracije je pritrjena priprava, ki ji pravimo stikalo, s katerim pa na noben način ni bilo mogoče priklicati svetlobe. Kakšen naj bi bil tak študijski sestanek, nam kaže slika:

Tudi upravni odbor ni mogel zdržati na »severnem tečaju« ali v »mrzlem kotičku« in jo je pobrisal v tehnično pisarno, kjer je nadaljeval sejo in se od tam smejal mrzlemu kotičku.

Dragi rdeči kotiček, če si hočeš zopet osvojiti svoje dobro ime, poslušaj moj nasvet. V kotu imaš peč, vodstvo podjetja ti je nakazalo drva, zakuri si sam, pa boš zopet rdeči kotiček. Sicer ne jamčim, da te bo mladina obiskovala; če pa bo zakurjeno, bodo sestanki zopet pri tebi. Upam pa, da ti bo tudi novi upravni odbor pri tem pomagal.

SMUČARSKÉ TEKME GRAFIČNIH FIZKULTURNIH AKTIVOV

Opozarjamo vse naše članstvo, predvsem pa naše fizikulturnike, da bodo v dneh 4. in 5. marca t. l. v Kranjski gori smučarske tekme za vse grafične fizikulturne aktivne Jugoslavije.

Tekmovanje bo obsegalo te-le točke:

V soboto 4. marca bodo teki za člane na 8 km, za članice in mladince na 4 km in za mladinke na 2 km.

V nedeljo 5. marca pa bo tekmovalje v smuku in slalomu.

Pravico tekmovalja imajo vsi člani in članice sindikalnih podružnic grafične industrije Jugoslavije.

Stroške za potovanje in hrano nosijo sindikalne podružnice same.

Poimenske prijave tekmovalcev in uro pošljite takoj ali pa najpozneje do 28. II. na naslov: SD »Grafičar«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 1.

Tekmovalci morajo biti v Kranjski gori najpozneje, do 3. marca zvečer.

Tekmovalo se bo v vsaki panogi posebej. Noben tekmovalca ni dolžan tekmovali v dveh ali več panogah.

Zrebanje startnih števil bo v soboto 4. marca ob 8. uri dopoldne v hotelu »Razor« v Kranjski gori.

Zmagovalci v posameznih disciplinah prejmejo lepa praktična darila. Zmagovalno moštvo v vseh disciplinah pa prejme prehodni pokal.

Prireditelj si pridržuje pravico, da glede na snežne razmere spremeni v dneh 4. in 5. marca vrstni red tekmovalja.

Dolžnost vsakega zimskega športnika naše podružnice je, da se tega tekmovalja zanesljivo udeleži. Pokazimo, da je grafično delavstvo pravilno razumelo pomen ustanovitve SD »Grafičar«, ki te tekme organizira. To naj bo prva velika manifestacija zimskih športnih panog med grafičnim delavstvom in nameščenstvom!

Ob tej priliki je tudi lepa priložnost, da se našim športnikom pridružijo vsaj v nedeljo tudi ostali člani naše podružnice in jih obiščemo ter dajemo vzpodbudo na teh tekmovaljih.

Fizikulturni referent:
Ivančič Lado.

Ali je to koristno?

Povedal bom našim fizikulturnikom — poudarjam našim — kajti naše glasilo »Črno na belem« je namenjeno v prvi vrsti čitateljem našega kolektiva — toda mislim in upam, da bodo prišle te besede do ušes tudi tistim, ki se jih tiče in ki bodo morali zavzeti končno le pravilno stališče do napake, ki so jo naredili — ne vem iz kakšnega vzroka.

Vsemu grafičnemu delavstvu je znano, da že dve leti obstoja športno društvo »Grafičar«, katerega naloga je, da med grafičnim delavstvom in nameščenci goji fizikulturo, in to v različnih sekcijah. Tako je med sekcijami ena najpopularnejših, vsaj med starejšimi člani — kegljaška sekcija, ki šteje lepo število članov. Ker pa »Grafičar« nima lastnega kegljaškega prostora, je užival gostoljubnost »Slovenskega poročevalca«, ki ima svoje lastno kegljišče. To kegljišče so uporabljali tudi ostali grafični fizikulturni aktivni. O nemogoče visoki najemini za uporabo igrišča tukaj ne bom govoril — to je poglavje zase. Do tukaj bi bila stvar kolikor toliko v redu. Iz povedanega je vsem jasno, da so to igrišče uporabljali posamezni fizikulturni aktivni — javno pa so nastopali v okviru in pod imenom SD »Grafičar«. Toda pred kratkim se je zgodilo nekaj, kar da misliti in o tem naj svoja mnenja izrečejo tudi ostali fizikulturniki, ki so vključeni v naš klub. Dobili smo dopis, v katerem nas tovariši pri »Slovenskem poročevalcu« obveščajo, da so si ustanovili svoj lastni kegljaški klub! Torej jim ni dovolj, da že imamo grafičarji svoj športni klub, v katerem so — kot že omenjeno — vključene različne sekcije, med temi tudi kegljaška.

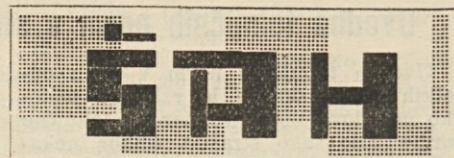
Ali se vam ne zdi — grafični športniki — da je ta akcija »Slovenskega poročevalca« napačna? Ali se vam ne zdi, da je to razbijanje enotnosti fizikulturnih naporov, v katere vpliva naš »Grafičar« vse sile, da bi nudil prav našemu delavstvu zdravju toliko potrebnega športnega udejstvovanja? Ali se vam ne zdi, da so s tem pokazali skrajno ozkost, ki je vsemu grafičnemu delavstvu v šramoto, da ne bi uporabil morda še hujše besede? Kdo so ti ljudje, ki so prišli na tako misel, za nas ni važno. Važno je morda za bolj merodajne. V tem pogledu si mi lahko ustvarimo sami svoje mnenje.

Če pa bomo šli po taki poti naprej, si bo v bližnji bodočnosti lahko vsaka sindikalna podružnica ustanovila svoje klube in tako nam »Grafičar« s časom ne bo več potreben. Imeli bomo pač med nami nešteto športnih klubov, ki bodo lahko životali, kakšno korist pa bodo imeli z ozirom na množično pritegnitev grafičnega delavstva v fizikulturo, to je pa poglavje zase in o tem tudi ne mislim razpravljati.

Egon Goslar,
podpredsednik SD »Grafičar«.

Za zaščito našega zdravja

Dne 3. februarja je bilo v dvorani RLO I. predavanje za higienike vseh podjetij in ustanov, ki so vključeni v ta rajon. Predavanje je bilo dobro obiskano in so navzoči poslušalci z zanimanjem sledili besedam tov. zdravnika dr. Misa. Predavatelj je v svojih izvajanjih opozarjal predvsem na naloge, ki jih imajo higieniki v svojih podjetjih in na nedostatke, ki se tam pojavljajo, kako je te nedostatke odpravljati in signalizirati na pristojnih mestih, če podjetja ne bi hotela pomanjkljivosti odpravljati v kolikor bi se lahko odpravili. Delavci pa naj tudi sami gledajo na to, da pri delu zaščitijo sebe kolikor mogoče (maske, rokavice itd.). Potem je tov. predavatelj povedal nekaj primerov prenosa raznih boleznih na druge osebe zaradi malomarnosti bolnika, ki je svojo bolezen skril. Opozarjal je na razna poklicna obolenja in priporočal delavstvu, naj opozarjajo delodajalce na nedostatke, ki bi se pokazali v delavnica in to predvsem kar se tiče higijene. Navedel je tudi nekaj primerov glede spolnih bolezni, ki se v moderni medicini sicer hitro zdravijo, vendar puščajo za seboj posledice, ki vplivajo na organizem obolelega lahko tudi vse življenje. Pokazal je tudi na kronične alkoholike, ki obremenjujejo državo pri njih zdravljenju, prav tako pa tudi na to, da taki ljudje nimajo tiste volje pri delu, ker organizem ni tako odporen pri izvrševanju poklica. Največ pa trpijo pri takih alkoholikih žene, ki so v nekaterih primerih tudi v stalni nevarnosti zaradi surovosti takega člove-

Iz zgodovine šaha

(Nadajevanje)

Ta izzivalec dr. Laskerja na boj za svetovno prvenstvo in zmagovalec turnirja v San Sebastianu je bil Jose Raoul Capablanca, doma s Kube. On je l. 1911 zaman skušal pripraviti dr. Laskerja, da se pomeri z njim v dvoboju za najvišji naslov v šahu. Dr. Lasker se je, kot že rečeno, spretno izmikal izzivanju. Toda situacija je postajala čim dalje bolj nevzdržna. Začasno rešitev je prinesla prva svetovna vojna, ki je zastavila človeštvu druge probleme. Takoj po koncu vojne pa je šahovska javnost ponovno zahtevala, da se vprašanje šahovskega primata dokončno reši med dr. Laskerjem in Capablancem. Lasker je zaradi tedanje inflacije v Nemčiji izgubil vse svoje prihranke. In vendar se je še obotavljaval in odlagal dvoboj. Igranje na Nizozemskem mu ni dišalo, ker so bili finančni pogoji slabi. V Ameriki so zahtevali peturno neprekinjeno igranje namesto poprejšnje štirurne, v Angliji pa so odbili dr. Laskerju vsakršno pomoč. Pač pa so mu Angleži še nadalje očitali, da nalašč zavlačuje borbo in tako rekoč sedi na naslovu »svetovni šahovski prvak«. Dolarji so se obetali samo na Kubi, toda tam je dr. Laskerja motila poitropska klima. Ker je imel te vsestranske kritike dovolj in pa da dokaže neresničnost nekaterih trditvev, se je nepričakovano odpovedal naslovu prvaka sveta v korist Capablance! Ta Laskerjev korak pa svetovne šahovske javnosti ni zadovoljil. Igra in samo igra naj odloči, kdo je boljši. Tega mnenja je bil tudi Capablanca, ker se je zavedal, da naslov sam brez borbe ni veliko vreden. Na drugi strani pa kot kavalir ni hotel, da bi bil dr. Lasker finančno oškodovan. Zato mu je ponudil 11.000 dolarjev za stroške in honorar, če igra v Havani na Kubi. Vsota je bila res velika (vsi dosedanji dvoboji mu niso toliko prinesli) in dr. Lasker se je podal v deželo poltropske klime.

Igrati sta začela 10. marca 1921 v Havani in končala 25. aprila. Dr. Lasker je dvoboj izgubil z rezultatom 4:0, deset partij se je končalo neodločeno. Match je bil sicer določen na 6 dobljenih partij, ker pa je imel dr. Lasker resne neprilike s tamošnjo kimo in tudi zdravnik mu je navetoval mir, se je odločil na predajo dvoboja.

Hren Lado

ka. Sindikalne podružnice naj bi bile v stalni povezavi z zdravniki tako glede pomoči kakor tudi glede nasvetov. Vedno so radevolje na razpolago pri organizaciji predavanj, kar bi delavstvu samo koristilo, da se seznanijo z različnimi perrečimi vprašanji, posebno kar se tiče higijene v podjetjih. Predavatelj dr. Mis je dejal, da bodo taka predavanja vsaj enkrat na mesec, da bodo higieniki lahko tolmáčili delavstvu vsa tekoča pereča vprašanja in pa zaradi povezave med higieniki in zdravniki, da se bodo lahko vse pojavljajoče se napake odpravljale. Zato bom po vsakem takim predavanju objavljala v našem sindikalnem glasilu »Črno na belem« vse zanimivejše probleme, o katerih se bo na teh predavanjih razpravljalo.

Sušnikova.